

ISTRAŽIVANJE JAVNOG MNJENJA

Percepcija rada *Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima opštine Savski venac* od strane građana opštine Savski venac

Izveštaj pripremio: Centar za slobodne izbore i demokratiju, Beograd

Maj 2017. godine

Sadržaj:

1. Uvodne napomene	3
2. Metodološke napomene	4
3. SAMOPROCENA ŽIVOTNOG STANDARDA GRAĐANA OPŠTINE SAVSKI VENAC	6
4. PREPOZNATLJIVOST I VIDLJIVOST KANCELARIJE ZA KOMUNIKACIJU NARODNIH POSLANIKA SA GRAĐANIMA OPŠTINE SAVSKI VENAC	7
5. OCENA RADA KANCELARIJE ZA KOMUNIKACIJU NARODNIH POSLANIKA SA GRAĐANIMA OPŠTINE SAVSKI VENAC	11
6. ODNOS PREMA GRAĐANSKOM AKTIVIZMU, POLITICI, NARODNIM POSLANICIMA I RADU NARODNE SKUPŠTINE REPUBLIKE SRBIJE.....	13
6.1. PERCEPCIJA RADA NARODNIH POSLANIKA/LOKALNIH ODBORNIKA I KOMUNIKACIJA IZABRANIH PREDSTAVNIKA SA GRAĐANIMA.....	15

1. Uvodne napomene

Istraživanje javnog mnjenja o percepciji rada *Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima opštine Savski venac* od strane samih građana koji žive na ovoj opštini sprovedeno je u okviru projekta „Jačanje odgovornosti izabranih predstavnika građana u Srbiji (Ljudi na prvom mestu)“. Projekat je započet u aprilu 2015. godine uz podršku Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID).

Jedan od ciljeva projekta jeste i osnaživanje veze između građana i njihovih izabranih predstavnika kroz organizaciju različitih javnih događaja, radionice sa narodnim poslanicima i predstavnicima udruženja građana, radionice sa lokalnim odbornicima, ali i kroz otvaranje 12 poslaničkih kancelarija širom Srbije. Kancelarije su otvorene u sledećim opštinama/gradovima: Užice, Stara Pazova, Savski venac, Valjevo, Zrenjanin, Kragujevac, Vrbas, Svilajnac, Trstenik, Bujanovac, Rakovica i Šabac.

Ciljevi ovog istraživanja su:

- utvrđivanje u kojoj meri su građani upoznati sa postojanjem i radom Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima opštine Savski venac;
- utvrđivanje razloga zašto neki građani nisu čuli za Kancelariju za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima opštine Savski venac;
- merenje percepcije odnosa i komunikacije između građana i izabranih predstavnika (poslanika, lokalnih odbornika);
- utvrđivanje načina na koji se može poboljšati rad Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima opštine Savski venac i komunikacija između građana i izabranih predstavnika.

2. Metodološke napomene

Istraživanje realizovali	Centar za slobodne izbore i demokratiju uz podršku USAID-a
Terenski rad	Istraživanje realizovano u periodu između 10. i 20. maja 2017. godine
Tip i veličina uzorka	Slučajni, reprezentativni uzorak od 300 punoletnih građana opštine Savski venac
Okvir uzorka	Teritorija biračkog mesta kao najpouzdanija registarska jedinica
Odabir domaćinstva	Slučajno uzorkovanje bez zamene – u okviru biračkog mesta, svaka druga kućna adresa od početne tačke
Odabir ispitanika u okviru domaćinstva	Slučajno uzorkovanje bez zamene – izbor ispitanika metodom prvog rođendana u odnosu na dan anketiranja
Istraživačka tehnika	Licem u lice u okviru domaćinstva
Istraživački instrument	Upitnik

Istraživanje javnog mnjenja, koje su realizovali CeSID i USAID, sprovedeno je u periodu između 10. i 20. maja 2017. godine na teritoriji opštine Savski venac grada Beograda. Istraživanje je sprovedeno na reprezentativnom uzorku od 300 punoletnih građana.

Kao istraživački instrument je korišćen upitnik.

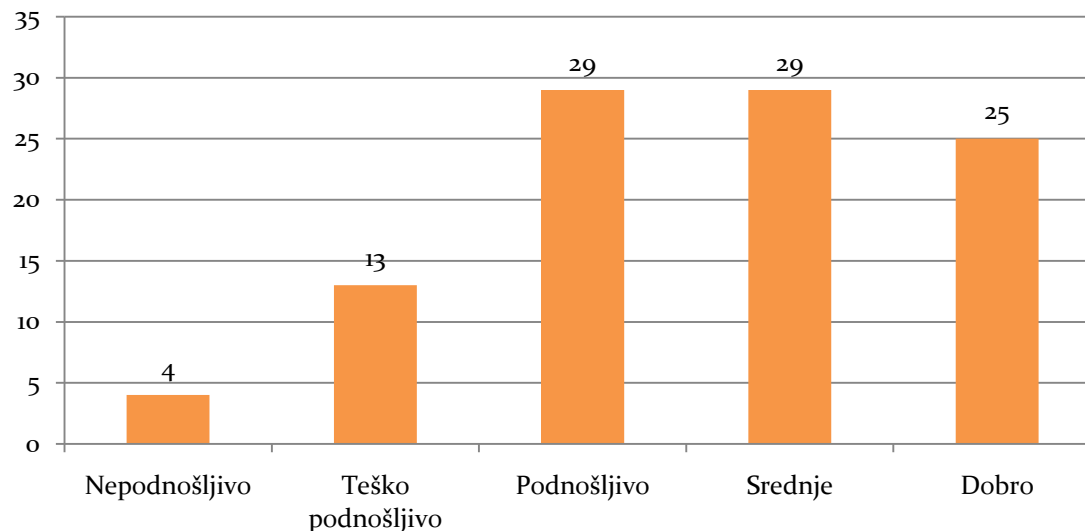
Intervjuisanje građana je sprovedeno tehnikom „licem u lice“, direktnim kontaktom sa ispitanikom. Prilikom obuke anketara, instruktori su insistirali na sprovođenju i poštovanju dva veoma važna pravila koja, osim samog uzorka, značajno utiču na reprezentativnost istraživanja – poštovanje koraka i pravilo prvog rođendana.

Poštovanjem koraka se obezbeđuje da anketar sveobuhvatno pokrije kompletan istraživački punkt, dok se pravilom prvog rođendana isključuje mogućnost da na upitnik odgovaraju samo oni građani koji prvi otvore vrata domaćinstva anketaru.

Od anketara se zahtevalo da u domaćinstvu anketira osobu stariju od 18 godina kojoj je prvog rođendan u odnosu na dan posete. Tako je obezbeđena polna, obrazovna i starosna reprezentativnost ispitanika.

3. SAMOPROCENA ŽIVOTNOG STANDARDA GRAĐANA OPŠTINE SAVSKI VENAC

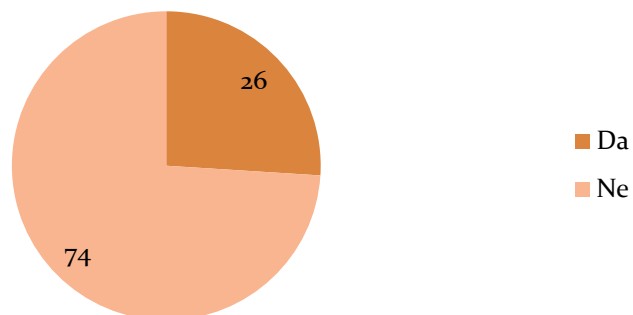
Grafikon 1. Kako živite Vi i Vaša porodica?, u %

Građane Savskog venca smo najpre zamolili da nam kažu kako ocenjuju svoj život i život svoje porodice na skali od nepodnošljivo do dobro. Na grafikonu se vidi da najveći broj građana opštine Savski venac živi ili podnošljivo (29%) ili srednje (29%). Kao pozitivan nalaz javlja se taj da svaki četvrti građanin ove opštine smatra da on/ona i njegova/njena porodica žive dobro (25%). Nasuprot ovakvim nalazima, nalazi se 13% ispitanika koji su nam rekli da žive teško podnošljivo i još 4% koji kažu da žive nepodnošljivo.

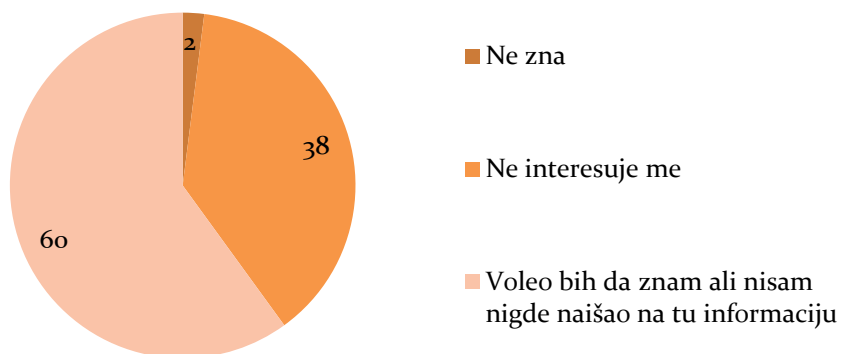
4. PREPOZNATLJIVOST I VIDLJIVOST KANCELARIJE ZA KOMUNIKACIJU NARODNIH POSLANIKA SA GRAĐANIMA OPŠTINE SAVSKI VENAC

Grafikon 2. Da li znate da na Vašoj opštini postoji Kancelarija za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima?, u %

Svaki četvrti građanin/ka opštine Savski venac čuo/la je za Kancelariju za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima. Među ženskim ispitanicima 28% ispitanih građanki čulo je za postojanje Kancelarije, dok je među muškim ispitanicima za Kancelariju čulo 23% ispitanika. Za Kancelariju su pre čuli građani stariji od 40 godina i oni sa višim stepenom obrazovanja nego mlađi ispitanici i oni sa nižim stepenom obrazovanja.

Grafikon 3. Ukoliko niste čuli za Kancelariju, šta je po Vašem mišljenju, razlog zbog čega niste upoznati sa postojanjem ove institucije u Vašoj opštini?, u %

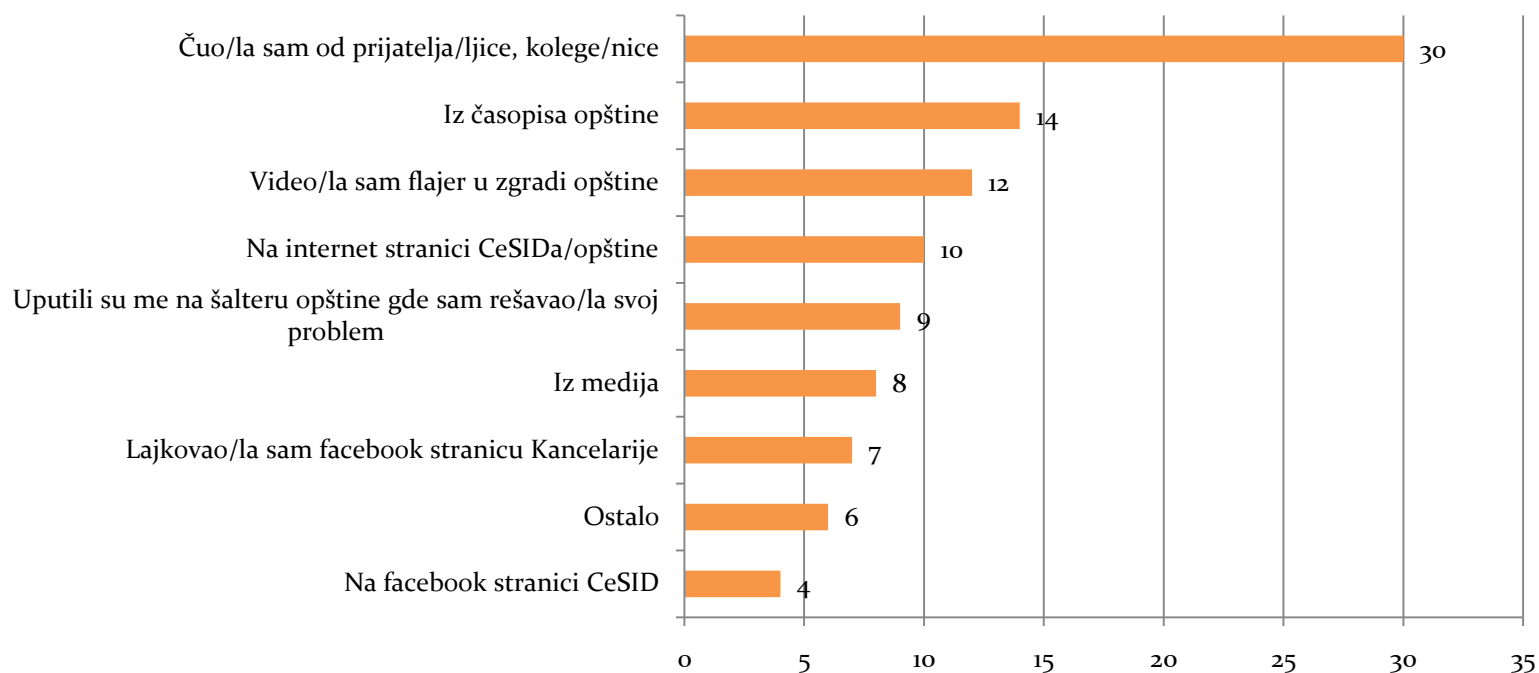

Među ispitanicima koji nisu čuli za Kancelariju za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima, kao razlog zbog čega nisu čuli za postojanje Kancelarije, preovlađuje stav da bi građani voleli da znaju da Kancelarija postoji ali da nisu nigde naišli na tu informaciju (60%). Takođe, gotovo dve petine građana (38%) kaže da ih to i ne interesuje.

Ovaj podatak jasno upućuje na zaključak da bi trebalo radi ti na povećanju vidljivosti Kancelarije.

GRAĐANI KOJI SU ČULI ZA KANCELARIJU ZA KOMUNIKACIJU NARODNIH POSLANIKA SA GRAĐANIMA

Grafikon 4. Molimo Vas da nam kažete kako ste čuli za Kancelariju?, u %

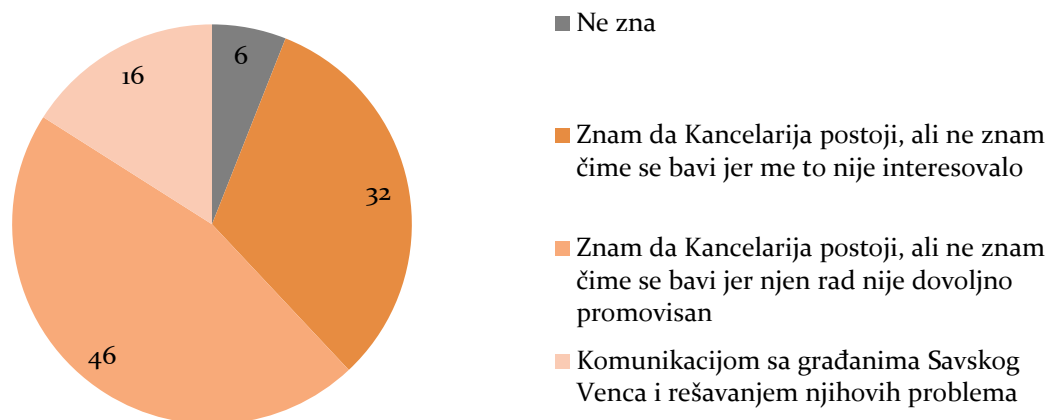

Na grafikonu 4 prikazano je na koji način su građani čuli za Kancelariju za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima. Najzastupljeniji odgovor (30%) je da je su čuli od svojih prijatelja i kolega, dok su ostali načini podizanja vidljivosti Kancelarije slabije zastupljeni među odgovorima. Naime, iz časopisa opštine za Kancelariju je saznalo 14% ispitanika, flajer je u opštini videlo 12% građana a svaki deseti stanovnik Savskog venca je za Kancelariju saznao/la na internet stranici CeSIDa ili opštine. Iz medija je za Kancelariju čulo samo 8% građana, a facebook stranica se nije pokazala kao način preko kojeg se diže vidljivost Kancelarije. Ipak, imajući na umu starosnu strukturu građana koji su čuli za Kancelariju (preko 40 godina), ovaj podatak nije iznenađujući.

„Jačanje odgovornosti izabranih predstavnika građana u Srbiji (Ljudi na prvom mestu)“

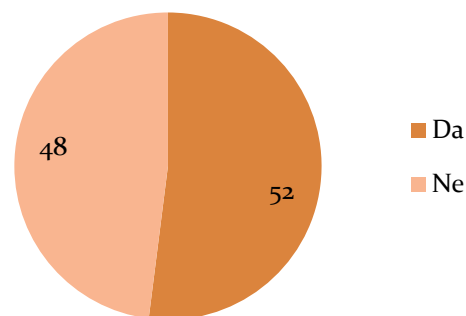
Grafikon 5. Kako vi vidite Kancelariju, šta ona radi i čime se bavi?, u %

Među građanima koji su čuli za postojanje Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima, 16% zna da se Kancelarija bavi komunikacijom sa građanima i rešavanjem njihovih problema. Većina građana (46%) nije sigurna čime se Kancelarija bavi jer smatraju da njen rad nije dovoljno promovisan. Takođe, čak trećina ispitanih građana (33%) kaže da ne zna čime se Kancelarija bavi ali da ne zna jer ih to nije interesovalo.

Stariji građani opštine Savski venac znaju čime se Kancelarija bavi, dok mlađi ispitanici i žene češće nisu znali čime se Kancelarija bavi.

Grafikon 6. Da li znate da preko Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima možete da se obratite narodnom poslaniku lično?, u %

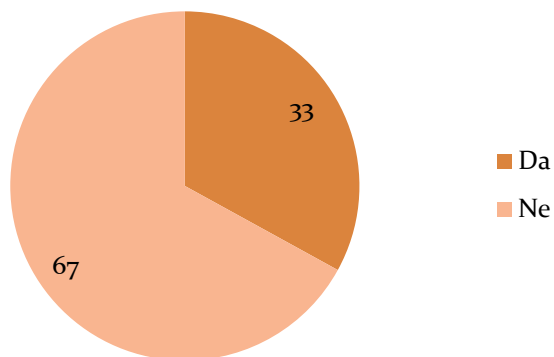
Natpolovična većina ispitanika (52%) zna da preko Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima može da se obrati narodnom poslaniku lično. Ženski ispitanici, kao i mlađi ispitanici koji su čuli za Kancelariju, znaju i to da mogu lično da komuniciraju sa narodnim poslanikom.

Ipak, 89% građana Savskog venca nije nikada posetilo Kancelariju za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima, dok je 11% građana to učinilo (svaki deveti građanin). Među njima, 6% je to učinilo samo jednom a 5% više puta.

5. OCENA RADA KANCELARIJE ZA KOMUNIKACIJU NARODNIH POSLANIKA SA GRAĐANIMA OPŠTINE SAVSKI VENAC

Kada smo građane pitali „Zbog čega ste odlučili da se obratite Kancelariji za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima“ kao jedan od najzastupljenijih odgovora javlja se verovanje da će rešavanje njihovog problema uz pomoć Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima biti lakše i brže, ali se javljaju i odgovori vezani za nepoverenje u ostale institucije, te nemogućnost rešavanja problema u Opštini.

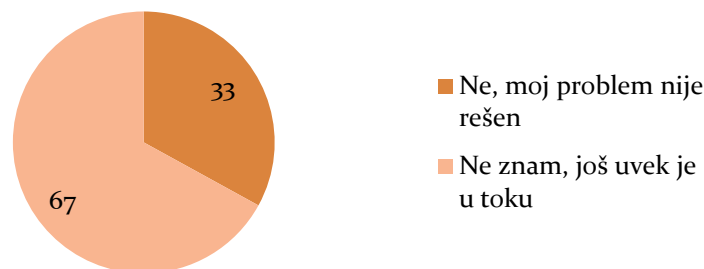
Grafikon 7. Prilikom dolaska u Kancelariju, da li ste imali kontakt sa narodnim poslanikom?, u %

Kontakt sa narodnim poslanikom je imao svaki treći građanin (33%) koji je posetio Kancelariju za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima.

Niko od građana koji su posetili Kancelariju za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima nije izričito zahtevao da se narodni poslanik lično bavi njihovim problemom.

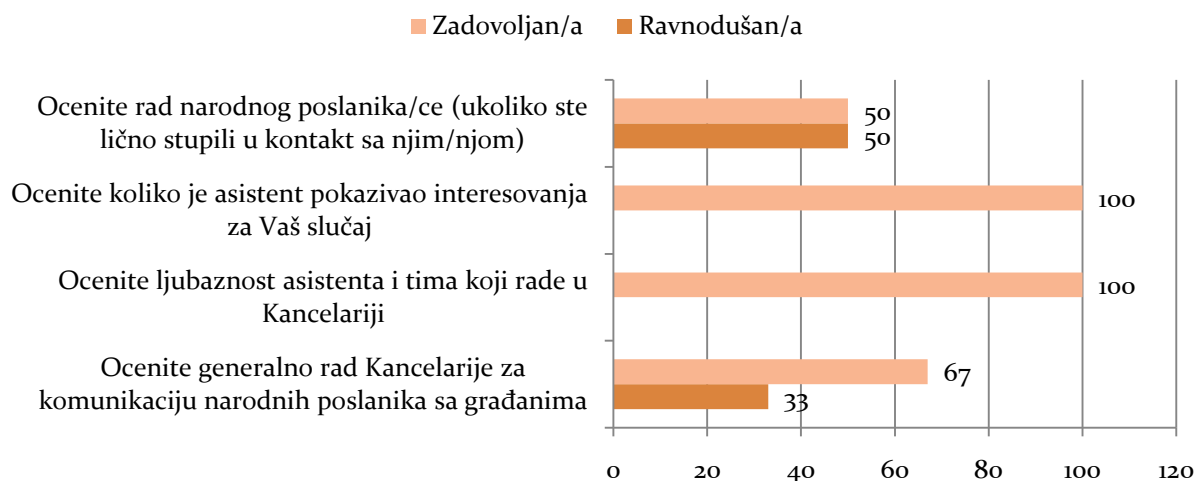
Grafikon 8. Da li je problem zbog kojeg ste se obratili Kancelariji rešen?, u %

Svakom trećem građaninu koji je došao u Kancelariju problem nije rešen, a 67% građana o još uvek ne zna jer je predmet u toku.

Grafikon 9. Kako biste ocenili sledeće elemente rada i funkcionisanja

Kancelarije za komunikaciju narodnih poslanika sa građanima?, u %

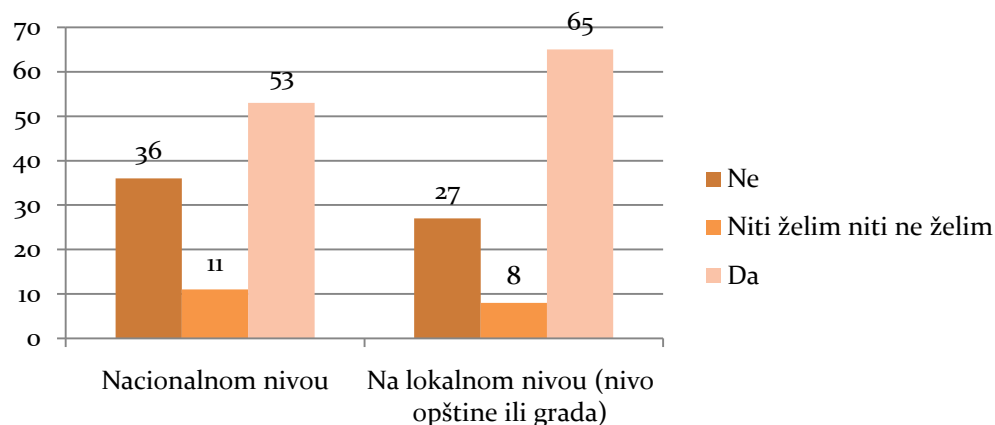

Građani koji su posetili Kancelariju rad asistenta i poslanika u njoj ocenjuju kao zadovoljavajući. Naime, radom asistenta u Kancelariji su zadovoljni svi građani, kako ljubaznošću asistenta tako i zainteresovanošću za slučaj. Oni građani koji nisu rekli da su zadovoljni svrstali su sebe u kategoriju ravnodušnih. No bitno je primetiti da nema nezadovoljnih građana.

Kao poseban element kojim su zadovoljni građani su izdvojili komunikaciju i ljubaznost zaposlenih. Kada je reč o unapređenju rada Kancelarije, građani navode da je neophodno više novčanih sredstava uložiti u Kancelariju kako bi njen rad bio efikasniji i produktivniji.

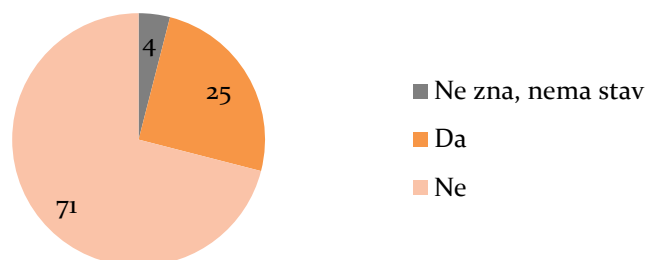
6. ODNOS PREMA GRAĐANSKOM AKTIVIZMU, POLITICI, NARODNIM POSLANICIMA I RADU NARODNE SKUPŠTINE REPUBLIKE SRBIJE

Grafikon 10. Da li želite da utičete na odluke vlasti na..., u %

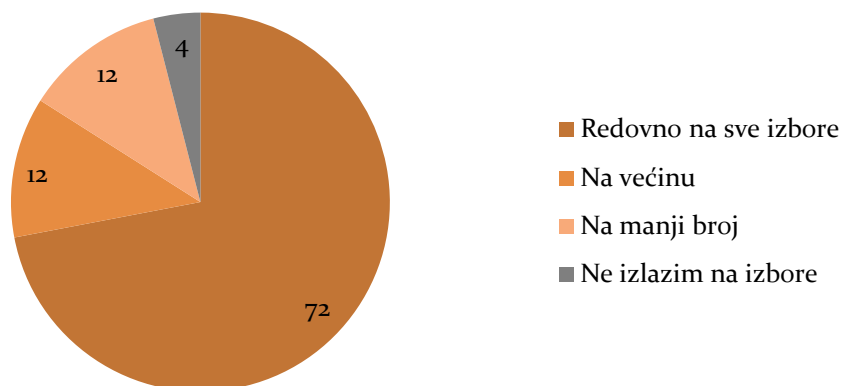
Iako je u Srbiji građanski aktivizam na niskom nivou, građani Savskog venca bi želeli da utiču na odluke vlasti kako na nacionalnom tako i na lokalnom nivou. Tako 53% građana kaže da želi da utiče na odluke vlasti na nacionalnom nivou a 65% kaže da to isto želi na lokalnom nivou.

Grafikon 11. Da li ste u poslednjih godinu dana sami preduzeli ili aktivno učestvovali u bilo kakvoj akciji ili inicijativi vezanoj za rešavanje nekog problema u vašoj lokalnoj zajednici?, u %

Samo 25% ispitanika ili svaki četvrti građanin u poslednjih godinu dana učestvovalo je u rešavanju nekog problema na lokalnom nivou.

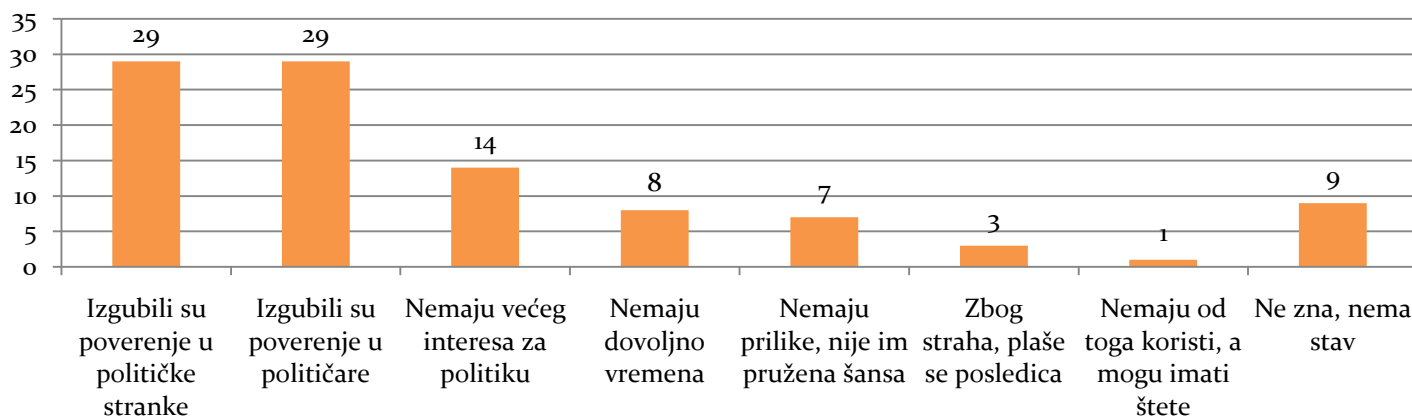
Grafikon 12. Kada uzmete u obzir sve dosadašnje izbore, počev od onih iz 1990. godine (ili od momenta kada ste u ovom periodu stekli pravo glasa), kako bi ocenili, koliko ste često izlazili na izbore?, u %

Ipak, građani Savskog venca politički aktivizam praktikuju u smislu redovnog izlaska na izbore. Čak 84% građana reklo nam je da manje ili više redovno izlazi na izbore, a od toga čak 72% redovno izlazi na sve izbore. Na manji broj izbora izlazilo je 12% ispitanika a samo 4% ne praktikuje ovu vrstu političkog aktivizma.

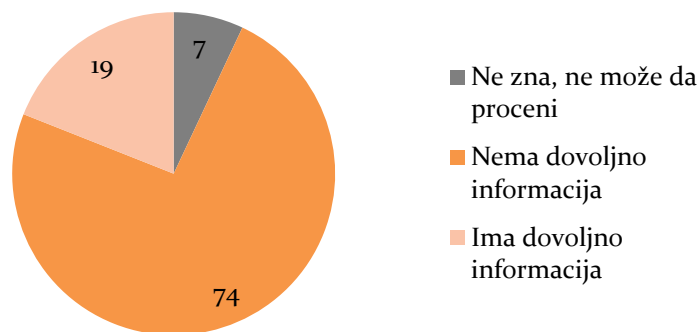
Glavni razlog generalnog političkog neaktivizma građani vide u gubitku poverenja u političke stranke i političare, zbirno 58% građana ovo misli.

Grafikon 13. Šta mislite, zašto se mnogi građani u većoj meri ne angažuju u političkom životu?, u %

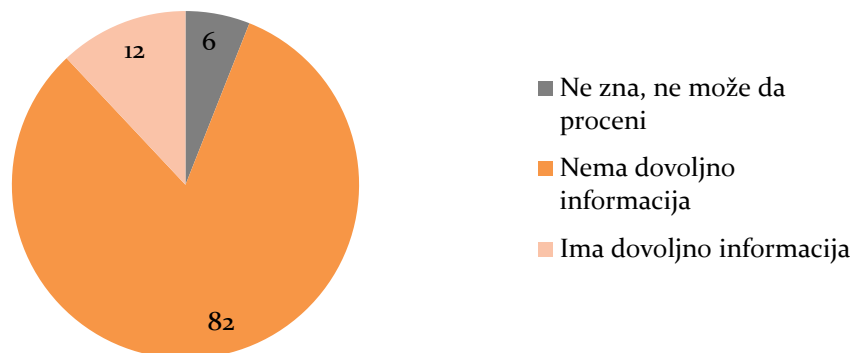

6.1. PERCEPCIJA RADA NARODNIH POSLANIKA/LOKALNIH ODBORNIKA I KOMUNIKACIJA IZABRANIH PREDSTAVNIKA SA GRAĐANIMA

Grafikon 14. . Generalno posmatrano, da li smatrate da imate dovoljno informacija o radu narodnih poslanika?, u %

Grafikon 15. . Generalno posmatrano, da li smatrate da imate dovoljno informacija o radu lokalnih predstavnika građana?, u %

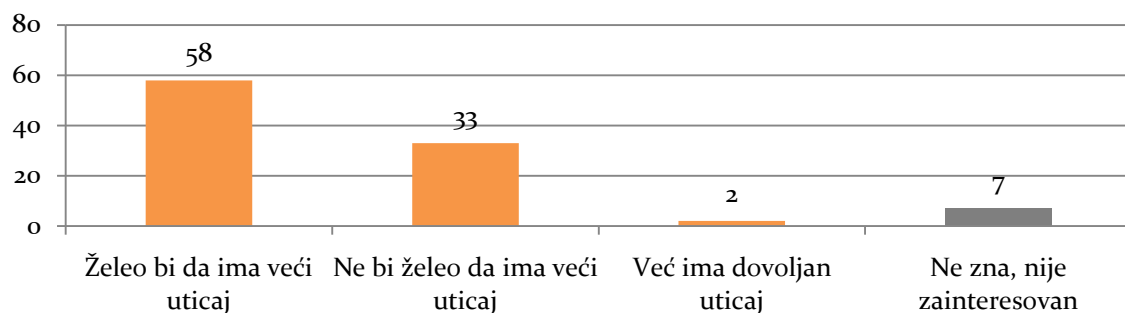

Građani opštine Savski venac smatraju da ne poseduju dovoljno informacija o radu narodnih poslanika, ali ni o radu lokalnih predstavnika građana. Svaki peti stanovnik opštine Savski venac kaže da poseduje dovoljno informacijao radu narodnih poslanika, a svaki deveti to isto kaže za rad lokalnih predstavnika vlasti.

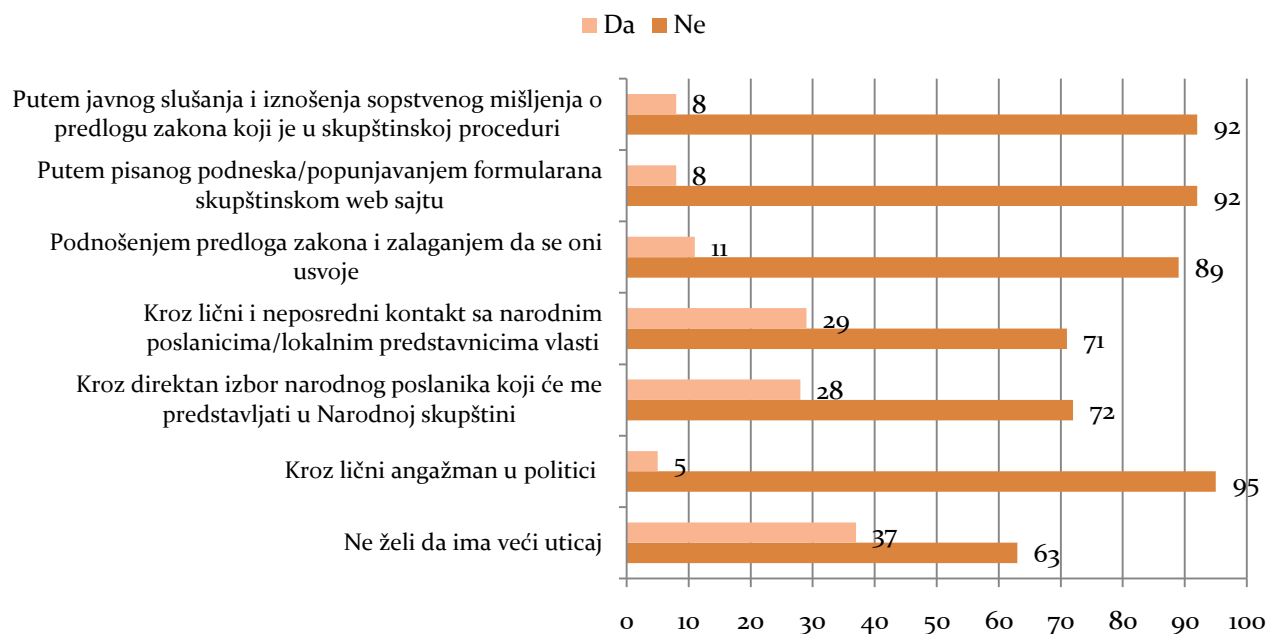
Poverenje u Narodnu skupštinu RS ima 25% građana opštine Savski venac. Kada smo građane zamolili da ocene rad parlamenta, najčešća ocena je dobar 3 i nju je dalo 33% ispitanika dok je vrlo dobru ili odličnu ocenu dao svaki deseti ispitanik.

Kada smo građane zamolili da nam kažu da li znaju nekog narodnog poslanika sa njihove opštine, većina ispitanika nije znala da navede ime poslanika. Ipak, ukoliko dobijene rezultate posmatrano na nivou opštine, preko 2.300 stanovnika Savskog venca zna da u Narodnoj skupštini sedi poslanik iz njihovog grada/opštine.

Grafikon 16. Da li biste Vi lično želeli da imate veći uticaj na rad predstavnika građana?, u %

Grafikon 17. Na koji način biste želeli da ostvarite veći uticaj na rad predstavnika građana?

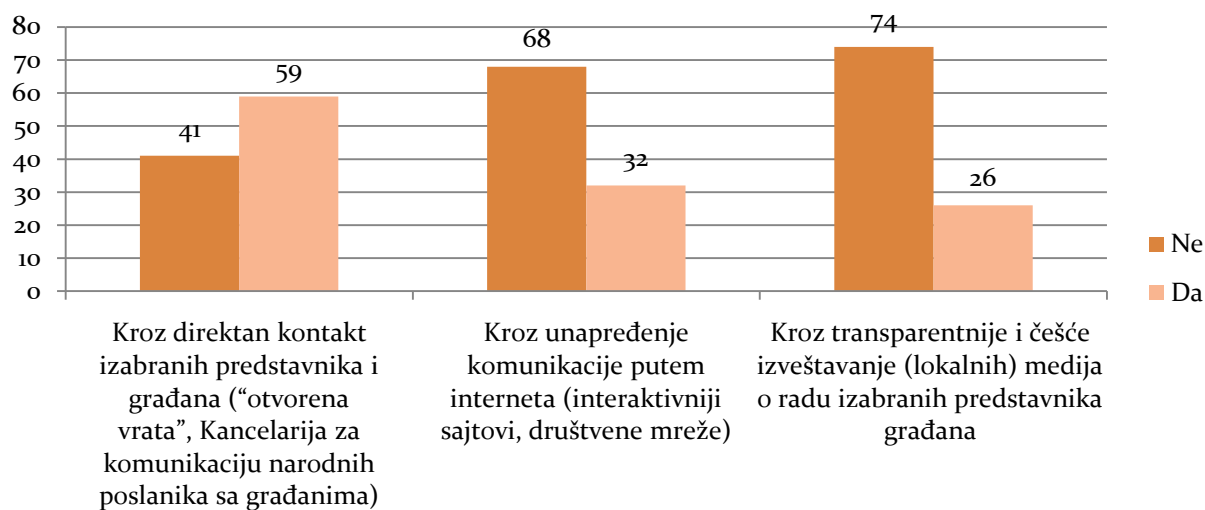
Natpolovična većina građana (58%) želela bi da ima veći uticaj na rad predstavnika građana, dok svaki treći ispitanik to ne bi voleo.

Na grafikonu 17 prikazani su načini na koje bi građani želeli da ostvare veći uticaj na rad predstavnika građana. Vidimo da je lični i neposredni kontakt sa izabranim predstavnicima (29%) jedan od načina na koji bi građani želeli da ostvare veći uticaj na rad predstavnika, kao i direktan izbor narodnog poslanika koji će ih predstavljati u Narodnoj skupštini.

Ipak, nije mali udeo ni onih koji ne žele da imaju veći uticaj – 37%.

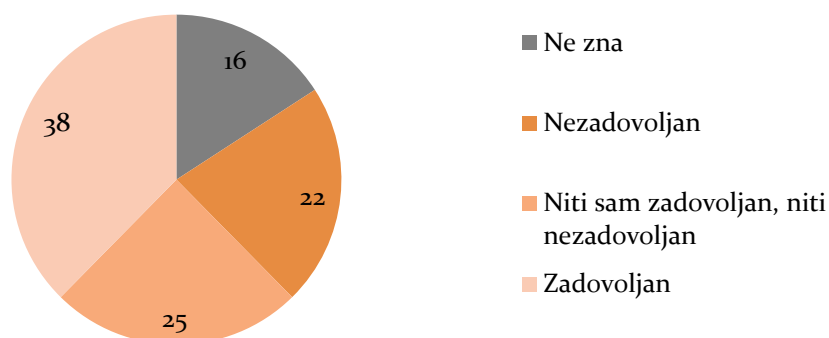
Grafikon 18. Gde vidite prostor za poboljšanje komunikacije između građana i njihovih izabranih predstavnika?, u %

Prostor za poboljšanje komunikacije između građana i njihovih izabranih predstavnika građani vide pre svega kroz direktan kontakt izabranih predstavnika i građana (59%), a za svakog trećeg ispitanika bitno je i unapređenje komunikacije putem interneta (32%).

Za 26% građana važno je i transparentnije i češće izveštavanje o radu izabranih predstavnika.

Grafikon 19. Generalno posmatrano, koliko ste zadovoljni radom Vaše lokalne samouprave u celini?, u %

Najzad, više građana opštine Savski venac je zadovoljno radom lokalne samouprave nego što je nezadovoljno – 38% zadovoljnih naspram 22% nezadovoljnih.

Svaki četvrti građanin niti je zadovoljan niti je nezadovoljan, a još 16% ne zna kako bi ocenilo rad svoje lokalne samouprave.